

Organisasjonsutviklingsprosjektet
ved Universitetet i Bergen

Delprosjekt 7: Forskerutdanningen – Tilrettelagt for faglige ambisjoner og god gjennomføring

Rapport fra arbeidsgruppe:

Berte-Elen Konow (leder)

Anne Beate Maurseth

Eli Neshavn Høie

Roland Jonsson

Tor Bastiansen Trolie

Ingvild Greve

Solbjørg Makalani Myrtveit

Ingrid Christensen (sekretær)

Dato: 06.03.2015

Innhold

1. Sammendrag	2
2. Oppnevning av gruppen. Mandat og arbeidsform.....	2
3. Kort om dagens organisering	3
4. Styrker og svakheter ved dagens ordning	5
5. Arbeidsgruppens anbefalinger	7
5.1. Grunnleggende premisser for gruppens anbefalinger	7
5.2. Overordnet struktur	8
5.3. Sentraladministrative tjenester under forskerutdanningsløpet	10
5.3.1. Helhetlig kvalitetssikring	10
5.3.2. Opptak, ansettelse og mottak	11
5.3.3. Midtveisevaluering	12
5.3.4. Fremdriftsrapportering	12
5.3.5. Opplæringsdelen	12
5.3.6. Slutføring, vitnemål og diploma supplement.....	13
5.4. Overgripende oppgaver.....	13
5.4.1. Internasjonalisering.....	13
5.4.2. Nettsider	14
5.4.3. Veiledning og veilederopplæring.	14
5.4.4. Policy og strategiutvikling.....	14
5.4.6. Karriere og transferrable skills	15
6. Konklusjoner og hovedanbefalinger.....	15
Referanser	16
Appendix:	17

1. Sammendrag

Arbeidsgruppen OU-07 ble bedt om å se på hvordan sentraladministrative tjenester kan innrettes for å sikre en helhetlig oppfølging av ph.d.-kandidatene, en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom nivåene samt hvordan det kan tilrettelegges for fakultetenes forvaltning av arbeidsgiveransvaret og den faglige oppfølgingen. Delprosjektets tittel: «Forskerutdanningen – Tilrettelagt for faglige ambisjoner og god gjennomføring» signaliserer at det er det faglige perspektivet som står sentralt og at forskerutdanningen må organiseres med henblikk på å ivareta de faglige målene. For å svare på de utfordringene som forskerutdanningen står overfor har arbeidsgruppen hatt et brukerperspektiv; fakultetene og fagmiljøene, men også kandidatenes perspektiv blir forsøkt ivaretatt.

Fakultetene og fagmiljøene har behov for at organisasjonen besitter spisskompetanse på forskerutdanningen hvor de kan søke «ekspertråd», få opplæring og brukerstøtte. De etterlyser bedre koordinering mellom de sentraladministrative avdelingene og at et helhetlig ansvar for forskerutdanningen er forankret i en egen enhet. Kandidatene har behov for tett oppfølging, primært av fagmiljø. De har også behov for god informasjon og profesjonelle tjenester uansett om de henvender seg til institutt, fakultet eller sentraladministrasjonen for hjelp.

Arbeidsgruppen foreslår å dekke disse behovene ved å forankre ansvaret for forskerutdanningen i Forskningsadministrativ avdeling. FA vil da få overordnet driftsansvar for blant annet forvaltning av forskrift og regelverk, kvalitetssikring av forskerutdanningen, rådgivning til fakultetene, registrering, rapportering, vitnemål, formidling og synliggjøring. Arbeidsgruppen foreslår videre en rekke konkrete tiltak og forbedringsområder som bør utredes videre. Noen av tiltakene vil ha best effekt dersom hovedanbefalingen om å forankre ansvaret for forskerutdanningen på FA blir fulgt opp, andre tiltak kan og bør implementeres uavhengig av hvordan tjenestene organiseres.

2. Oppnevning av gruppen. Mandat og arbeidsform

Universitetsstyret vedtok i møte 10.04.14 å iverksette et organisasjonsutviklingsprosjekt ved UiB (sak 33/14). Som grunnlag for prosjektet ble det våren 2014 gjennomført en kartlegging der fakultetene, museet og de sentrale avdelingene fikk komme med innspill til hvilke tjenester som bør utvikles for å støtte opp om universitetets strategiske prioriteringer. På bakgrunn av innspillene i kartleggingen besluttet styringsgruppen at et av innsatsområdene som skal prioriteres i OU-prosjektet er forskerutdanningen.

Med utgangspunkt i fakultetenes og avdelingenes innspill har arbeidsgruppen fått følgende mandat:

- Gjennomgå de sentraladministrative tjenestene som gis til forskerutdanningen og anbefale hvordan tjenestene bør organiseres og samordnes for å sikre en helhetlig oppfølging av kandidatene – fra ansettelse og opptak og fram til disputas. Gruppen skal også gi anbefalinger til hva som vil være en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom de sentraladministrative avdelingene og fakultetene.
- Beskrive hvordan de sentraladministrative tjenestene kan legge best mulig til rette for fakultetenes forvaltning av arbeidsgiveransvaret for stipendiatene og for den faglige oppfølgingen av forskerutdanningsløpet.
- Beskrive hvordan de sentrale tjenestene kan innrettes for å bidra til at forskerutdanningen kan gjennomføres på normert tid.

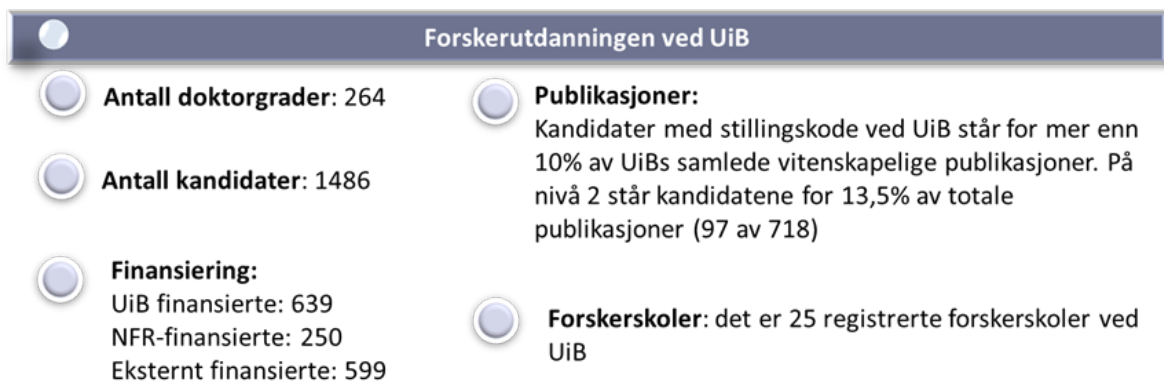
- Vurdere hvorvidt det er felles oppfølgingsrutiner, saksflyt og rapportering som kan forenkles på sentralt nivå og på fakultetene.

Målet for delprosjektet er at UiB skal tilby forskerutdanning av høy kvalitet med administrative tjenester som tilrettelegger for en god oppfølging av kandidatene gjennom hele forskerutdanningsløpet.

Gruppen har forstått mandatet dit hen at den skal foreslå en best mulig organisering av forskerutdanningen slik at de faglige ambisjonene kan nås. God gjennomføring i alle ledd er viktig for å få dette til, og de administrative tjenestene må være rigget slik at de faglige ambisjonene kan nås, også med tanke på fremtidens utfordringer.

3. Kort om dagens organisering

Innledningsvis vil vi presentere noen nøkkeltall for å gi et bilde av forskerutdanningens omfang¹.

Norske myndigheter lovregulerer forskerutdanningen ved UiB. Universitets og høyskoleloven (LOV-2005-04-01-15) hjemler to forskrifter som er særlig sentrale for forskerutdanningen; ph.d.-forskriften og Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (Studietilsynforskriften). Denne består av blant annet krav til læringsutbytte (transferable skills) og utdanningsplan. Videre er Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning sentral.

UiB har tilpasset seg forskriftene ved å utarbeide egne retningslinjer og veiledninger som gjelder for hele institusjonen. I tillegg vises til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR, 2011), Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent (2006) og spesialistkandidat (2010), Forskrift om grader og beskyttede titler (2005), NOKUTs forskrifter om standarder og kriterier for akkreditering og kvalitetsutvikling i UH-sektoren og European Charter for Researchers & Code of Conduct for the Recruitment of Researchers (2005).

Saker som angår forskerutdanningen ved UiB behandles i universitetets forskningsutvalg, ledet av prorektor for forskning. *Handlingsplanen for forskerutdanningen* (FU 5/13) er UiBs viktigste strategiske styringsdokument for forskerutdanningen.

¹ Tall hentet fra DBH. Dette er 2013-tall da 2014-tall enda ikke er publisert

Slik forskerutdanningen er organisert i dag, er den i all hovedsak desentralisert til fakultetene og fagmiljøene. Dette er også slått fast i forskriften: «Ansvaret for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen er delegert til fakultetene innenfor deres respektive fagområder» (Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen, § 3). Slik vil det også være selv om det skulle komme til endringer i organiseringen av de sentraladministrative tjenestene.

Fakultetene har egne organer som behandler problemstillinger knyttet til forskerutdanningen. Halvparten av fakultetene har administrasjonen av forskerutdanningen organisert under forskningsseksjonen (JUS, MOF, PSYK) mens andre halvpart (SV, HF og MN) har organisert sin administrasjon under studieseksjonen. Institutt og fakultet er ansvarlige for den årlige oppfølgingen av kandidatenes progresjon.

Veilederen har det faglige ansvaret for kandidaten. Denne relasjonen er essensiell for en vellykket forskerutdanning og for at kandidatene skal bli godt ivarettatt. Alle kandidater skal i dag bli tilbudt minst to veiledere. Ifølge tall fra framdriftsrapporten 2014 viser det seg at 20 % av kandidatene bare har én veileder. Tidvis tilbys det kurs i veilederopplæring fra sentralt hold, men det er ingen systematisk opplæring av veiledere ved UiB. Enkelte fakultet har imidlertid systematisert veilederopplæringen mer enn andre.

Mange kandidater er knyttet til en forskergruppe og/eller en forskerskole, eller en kombinasjon av de to. Noen fakulteter organiserer all forskerutdanning i forskerskoler, andre bruker forskerskoler til tverrfaglig eller tematisk forskeropplæring. UiB startet opprettelser av forskerskoler for rundt ti år siden for å bedre kvaliteten og sikre gjennomstrømmingen. Forskerskolene er evaluert og det er utarbeidet kriterier for opprettelsen av forskerskoler (FU-sak 9/12). For små miljøer kan det være en utfordring å opprette tematiske lokale forskerskoler.

Fakultetenes administrasjon har ansvar for registrering, rapportering og koordinering, organiserer de fleste forskerkursene og er ansvarlig for den årlige oppfølgingen av ph.d.-kandidatens studieprogresjon og rapporteringssystemet. Sentraladministrasjonen har ansvaret for forvaltningen av ph.d.-graden, og skal koordinere og samordne fakultetenes virksomhet.

Flere sentraladministrative enheter har i dag ulike oppgaver knyttet til forskerutdanningen. Forskningsadministrativ avdeling (FA) har ansvar for koordinering av forskerutdanningen, oppfølging av Handlingsplan for forskerutdanning, rådgivnings- og utviklingsoppgaver overfor de respektive fakulteter samt universitetsledelsen og oppfølging av eksternt samarbeid. Studieadministrativ avdeling (SA) utvikler prosedyrer for registrering og rapportering av ph.d.-kandidater og ph.d.-kurs, samt rapportering til DBH og full administrasjon av sommerskolen. Kollegiesekretariatet (KS) har i oppgave å oppdatere regelverk og forskrift, samt ansvaret for kreering av kandidatene. Personal og organisasjonsavdelingen (POA) har overordnet personalansvar for alle ansatte ved UiB, herunder også ph.d.-kandidater ansatt ved UiB. Kommunikasjonsavdelingen (KA) har ansvaret for profilering av forskerutdanningen, med spesiell vekt på pressemeldinger og informasjon om disputaser. For flere av oppgavene innen forskerutdanningen er både institutt, fakultet og sentraladministrasjon involvert. Dette stiller store krav til organisering, koordinering og transparens i organisasjonen. Tabellen under illustrerer dette:

Tabell 1 Arbeidsoppgaver innen forskerutdanningen

	Arbeidsoppgave	Enheter med tilknyttede arbeidsoppgaver
DEL 1 Ansettelse og opptak	Ansettelse	Institutt: faglig vurdering ved tilsetting Fakultet: organisere ansettelseskomité og sende ut ansettelseskontrakt POA: ansettelseskontrakter og formell ansettelsesprosess overfor UiB-kandidater
	Opptak	Fakultet: registrere opptak når tilsetting er klar FA/KS: opptaksreglement SA: utformer retningslinjer for FS-registrering
	Arbeidsgiveransvar	Institutt: daglig arbeidsgiveransvar POA: overordnet arbeidsgiveransvar for UiB ansatte kandidater
DEL 2 Gjennomføring	Forvalte regelverk	FA/KS: oppdaterer regler/ forskrifter iht. organisasjonens behov Institutt og fakultet: rapportere om behov for justeringer Fakultet: oppdatere utfyllende regler iht. fakultetets behov
	Registrering	SA: retningslinjer for registrering av kandidaters aktiviteter og fagmiljøenes tilbud Fakultet/institutt: registrere kandidat i FS
	Rapportering	SA: Rapportering til DBH Fakultet: Kvalitetssikring av rapporteringsdata
	Midtveisevaluering	Ingen sentraladministrative oppgaver
	Fremdriftsrapportering	FA: Gjennomfører innsamling og sammenfatning av kandidatenes fremdriftsrapportering IT: Stiller teknisk kompetanse til rådighet for gjennomføring av Fakultet /institutt: oppfølging av kandidater basert på rapportering
Veiledning	FA: Oversikt over opplæringstilbud for veiledere Fakultet: tilrettelegge for lokale veilederopplæringstilbud Institutt: personalansvar for veiledere	
DEL 3 Fullføring	Bedømmelse/ underkjenning	FA/KS: Oppdatering av regler/forskrifter, analyse og kartlegging, utarbeidelse av retningslinjer Institutt: finne komitémedlemmer Fakultet/institutt/KA: pressemelding
	Kreering og diplomutstedelse	KS: Kreerer kandidaten etter fullført disputas Fakultetene: forbereder dokumentasjon som grunnlag for kreering og diplomutstedelse
Øvrige oppgaver	Internasjonalisering	FA: Deltar på internasjonale arenaer, tilrettelegger for policy og analyse av praksis Institutt: tilrettelegge for internasjonalisering i opplæringen
	Forskerskoler	FA: oversikt og koordinering, leder forskerskolelederforum Instituttene: faglig og tematiske treffpunkt
	Karriereplanlegging	FA: retningslinjer, analyse, tilrettelegging Institutt: ansvar for oppfølging og karriereplanlegging for den enkelte kandidat
	Informasjon og nettsider	FA: Produserer innhold på UiB sine sentrale nettsider om forskerutdanning SA: maler for overføring av data fra FS til web, f.eks. om emner KA: layout på nettsider, nyhetssaker om forskerutdanningen
	Analyse, strategi og policyutvikling	FA: Dekker denne funksjonen innen hele forskerutdanningsløpet og tilrettelegger for fremtidens forskerutdanning
	Koordineringsfunksjon	FA: leder forum for ph.d.-koordinatorer
	Sommerskole	SA: oppretter kursene i FS, eksamens- og undervisningsmelder kandidatene, lager protokoll, registrerer sensur. Uni Global: koordinerer det faglige innholdet

4. Styrker og svakheter ved dagens ordning

I evalueringen av styrker og svakheter ved dagens forskerutdanning har arbeidsgruppen lagt til grunn den interne kartleggingen som ble gjennomført våren 2014 (appendix 1). I tillegg har evalueringen

NOKUT gjennomførte av system for kvalitetssikring av utdanningen og forskerutdanningen ved UiB i januar 2014 og Forskningsutvalgets behandling av denne (FU 8/14) vært sentral. Universitetets Handlingsplan for forskerutdanningen, NIFUs evaluering av forskerutdanningen i Norge (Thune et.al, 2012) og Salzburg II-erklæringen² har ligget til grunn for gruppens diskusjoner.

NIFUs evaluering fra 2012 gir et godt bilde av dagens forskerutdanning i Norge. Den faglige kvaliteten og organiseringen samsvarer med internasjonale standarder. Forskerutdanningen er velorganisert og tilbyr et godt arbeids- og læringsmiljø for kandidatene, samt gode karrieremuligheter (Thune et.al, 2012).

NOKUT-rapporten vurderer det slik at det arbeides godt og systematisk med kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av forskerutdanningen ved UiB og at ordningen med fremdriftsrapportering fungerer tilfredsstillende og har en viktig kvalitetssikrende funksjon. Dette støttes av fakultetene, men det er likevel uttrykt et behov for bedre koordinering av framdriftsrapporteringen, da denne kan oppfattes som lite effektiv (Innspill Det psykologiske fakultet, sak 14/757).

En annen styrke ved dagens organisering er midtveisevalueringen. Selv om det tidvis kan legges mye arbeid ned i midtveisevalueringen, trekker fakultetene dette frem som et godt verktøy for å følge opp progresjonen til ph.d.-kandidatene. Dette var også tilbakemeldingen i møtet med fakultetenes koordinatorene. Også NOKUT rapporten fremhever at kandidatene selv opplever midtveisevalueringen som svært positiv.

Det meldes fra alle fakultetene at samordningen mellom de sentraladministrative nivåene og spesielt mellom SA og FA bør avklares. Den manglende tydelighet i denne koordineringen oppleves som en svakhet ved dagens organisering.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, trekker i sin evaluering frem behovet for kvalitetssikrede prosesser for registrering av data i FS. Det samfunnsvitenskapelige fakultet ønsker samordning og felles retningslinjer på områder som opptak, oppretting og innpassing av emner, opplæring innen transferable skills og veiledning. Behovet for en generell styrking og synliggjøring av den sentraladministrative støtten til forskerutdanningen ble trukket frem fra flere fakulteter, og det uttrykkes et ønske om at ansvaret for forskerutdanningen ligger på én sentraladministrativ enhet.

Under opplæringsdelen trekker fakultetenes ph.d.-administrasjon veksler på kompetanse og brukerstøtte som tilbys fra SA. Emnene i opplæringsdelen omfattes av kvalitetssikringssystemet på 1. og 2. syklus. Avdelingen får derfor blant annet spørsmål knyttet til regler for bruk av emner fra andre studienivå inn i phd-graden og spørsmål knyttet til kodifisering av emnene i FS. Registreringen av kandidatenes og fagmiljøenes aktiviteter i Felles Studentsystem (FS) kan illustrere noen av de administrative utfordringene. Mens koordineringsansvaret for forskerutdanningen ligger til FA og forvaltning av regelverket er et av KS sine ansvarsområder er det SA som har systemansvar for FS og som sitter med mest kompetanse på FS. På grunn av denne ansvarsdelingen vet ikke de som arbeider med forskerutdanningen på fakultetene alltid hvem de skal kontakte for brukerstøtte. Dette opplever

² Salzburg prinsippene stammer fra det første Bologna seminaret om doktorgradsutdanning. Møtet samlet ledere fra europeiske utdanningsinstitusjoner og resulterte i at det med konsensus ble vedtatt ti basisprinsipper for europeisk doktorgradsutdanning.

http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/w2/sa/salzburg_conclusions.1108990538850-1-.pdf

flere av fakultetene som en svakhet. Ved SA er det heller ikke satt av ressurser til utvikling av forskerutdanningen, og opplæring av de som arbeider med doktorgradsmodulen i FS er ikke et prioritert felt på SA fordi ansvaret for forskerutdanningen ikke er plassert ved denne seksjonen. Assistansen fakultetene får av SA blir ikke så systematisk og koordinerende som en kunne ønske.

I møtet med forskerutdanningskoordinatorene på fakultetene ble behovet for forvaltning og koordinering av arbeidet med forskrift og utfyllende regelverk trukket frem. UiB har en felles forskrift for forskerutdanningen, men det er ingen oversikt eller kontroll av hvordan utfyllende regelverk eller programbeskrivelser for de ulike fakultetene skal utformes eller behandles. Dette fører til frustrasjon både blant noen av de som jobber med forskerutdanningen og for enkelte kandidater, som opplever at de ikke finner ut av hvilke retningslinjer som gjelder for deres fakultet. I dag har Kollegiesekretariatet ansvar for oppfølging av sentral forskrift og utfyllende regelverk. Imidlertid er KS nok den avdelingen som har minst direkte kontakt ut i fagmiljøene når det gjelder forskerutdanningen.

NOKUT-rapporten vurderer det slik at det arbeides godt og systematisk med kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av forskerutdanningen ved UiB. UiB blir likevel rådet til å vurdere om ikke kvalitetssikringssystemet for studiefeltet bør utvides til å omfatte forskerutdanningen. Forskningsutvalget behandlet NOKUT-rapporten i FU 8/14 og uttalte: «.... Ph.d.-nivået skiller seg imidlertid i så stor grad fra BA- og MA-nivået at det ikke anses som hensiktsmessig å la det kvalitetssikringssystemet som gjelder 1 og 2. syklus også omfatte 3. syklus. Forskerutdanningen må derimot til enhver tid har et solid kvalitetssikringssystem med lett tilgjengelig dokumentasjon. Det kan være hensiktsmessig å utarbeide en systematisk oversikt over de elementer som sørger for at kvaliteten på forskerutdanningen blir ivaretatt.»

En svakhet ved dagens ordning som NOKUT trekker frem er mangelen på en organisert veilederopplæring. Forskerutdanningsmeldingene som ble levert våren 2014 viser at det fortsatt er behov for å styrke veilederopplæringen. Noen fakultet har tatt egne initiativ for å gjøre dette, men det adresseres også som en utfordring for UiB som institusjon. Tilbudet fra Program for universitetspedagogikk dekker ikke behovet. Forskningsutvalget har sluttet seg til denne oppfordringen og det foregår i disse dager en høring om hvilke tiltak fakultetene har og hvilke de ser behov for når det gjelder organisert veilederopplæring.

5. Arbeidsgruppens anbefalinger

5.1. Grunnleggende premisser for gruppens anbefalinger

Best mulig faglig kvalitet i forskerutdanningen har vært en grunnleggende målsetning for gruppens arbeid. Derfor har ikke bare NOKUT, men også SALZBURG II-erklæringen vært en viktig premissgiver for hvordan kvalitet skal forstås. Det er viktig å anerkjenne at doktorgradsutdanningen skal støtte selvstendig faglig utvikling uten at man produserer uniformitet. Arbeidsgruppen mener derfor at dersom UiB skal oppnå målsetningen om å utvikle forskere på høyt internasjonalt nivå, må institusjonen tilrettelegge i alle ledd for at dette skal kunne realiseres og organisere forskerutdanningen slik at UiB er rustet til å møte de utfordringene som i nær fremtid kommer til å gjøre seg gjeldende. UiB har ett doktorgradsprogram og tildeler én ph.d.-grad, derfor må det være en institusjonell ambisjon å forbedre og synliggjøre forskerutdanningen. Selv om veileder og fagmiljøene

har ansvar for kandidatens faglige kvalitet og utvikling, er det et institusjonelt ansvar å tilrettelegge for at forskerutdanningen er innrettet mot faglige ambisjoner og god gjennomføring. De fagpolitiske organene styrer hvilke ambisjoner UIB skal ha, administrasjonen skal innrettes slik at dette kan realiseres.

5.2. Overordnet struktur

En av de grunnleggende utfordringene for å sikre kvaliteten i forskerutdanningen er koordineringen av informasjonsflyt og samhandling mellom de sentraladministrative avdelingene og fakultetene. Grenseflatene mellom arbeidsoppgavene og ansvarsområdene til de ulike avdelingene er uklare og skaper usikkerhet og frustrasjon i organisasjonen.

De sentraladministrative arbeidsoppgavene knyttet til forskerutdanningen kan skisseres i følgende hovedpunkt i alfabetisk rekkefølge:

- Analyseoppgaver, herunder ansvar for meldingsarbeidet
- Eksternt samarbeid: koordinering og oversikt over samarbeid med sektorer utenfor UH-sektoren (nærings ph.d. og offentlig ph.d.)
- Forberede ph.d.-saker til det sentrale forskningsutvalget/utdanningsutvalget: forberedende organ
- Formidle og synliggjøre forskerutdanningen
- Forvaltning av ph.d.-forskriften: forvaltning
- Fremdriftsrapportering
- FS-forvaltning, rapportering til DBH
- Internasjonalisering, herunder ansvar for fellesgrader og andre samarbeidsformer med utenlandske institusjoner og aktører
- Kreering og vitnemål
- Overordnet ansvar for kvalitetssikring av forskerutdanningen: overordnet ansvar.
- Oversikt over fakultetenes ulike prosedyrer og retningslinjer ved opptak, gjennomføring og fullføring: Oversikt over hvordan organisasjonen praktiserer dette
- Policy og strategiutvikling
- Rådgivning til fakultet og ledelse
- Skjema og maler: vedlikehold
- Validering (behandles av OU-9)

På grunn av kompleksiteten og mangfoldet i typen arbeidsoppgaver knyttet til administrasjonen av forskerutdanningen og på grunn av behovet for bedre samkjøring av oppgavene knyttet til er det avgjørende å forankre ansvaret for forskerutdanningen i én enhet.

Gruppen har drøftet ulike modeller for å møte utfordringene i forskerutdanningen.

Organisering i en matrisemodell: Gruppen har drøftet muligheten for at ansvaret for forskerutdanningen organiseres i en matrise etter anbefalt modell fra OU-2 og OU-3 om eksternt finansierte prosjekter. Organiseringen i form av et team for forskerutdanning kunne eventuelt ledes av en faglig ansatt for å samle det institusjonelle ansvaret. En dekan for forskerutdanning kunne tenkes å arbeide på linje med de andre dekanene, men ha et tverrfakultært virkeområde. Dekanen vil stille i både forsknings- og utdanningsutvalget og ha ansvar for de sakene som angår forskerutdanningen. Fordelene med en slik modell vil være at arbeidet knyttet til forskerutdanningen

vil bli tydelig forankret og synlig gjennom en ansatt dekan på åremål. Dessuten vil man slik kunne imøtegå problemene med å definere forskerutdanning som enten utdanning eller forskning, men tydelig signalisere at det er begge deler. UiB vil også utad signalisere en klar satsning på forskerutdanningen. Det administrative teamet rundt dekanen må klart defineres også med henblikk på stillingsbrøker til de enkelte medarbeiderne. Innvendingene mot en slik løsning er blant annet at en matrisemodell risikerer å bli like sårbar som dagens system.

Organisering under SA: Gitt allokering av totalansvaret til én avdeling, kan i prinsippet både FA og SA være i stand til å utføre de beskrevne oppgavene og støttetjenestene. Gruppen har diskutert plassering av hovedansvaret på SA, med bakgrunn i at avdelingen allerede er godt rustet med egne seksjoner med kompetanse på forskrift, kvalitetssikring, kvalifikasjonsrammeverk, opptak, internasjonalisering, vitnemål og FS. Det vil ikke kreve tilførsel av mange stillingsressurser for at SA kan løse alle oppgavene knyttet til forskerutdanningen.

Organisering under FA: Arbeidsgruppen anbefaler at Forskningsadministrativ avdeling får et helhetlig ansvar for forskerutdanningen. Dette vurderes å være den beste løsningen ut fra den faglige forankringen. Det å arbeide fram en doktorgrad handler primært om forskning. UiBs stipendiater er tett knyttet til organisasjonens forskningsvirksomhet; deltakelse i forskerprosjekter, H2020, publisering, fellesgrader, strategiske satsninger osv.

En god del av de administrative oppgavene knyttet til forskerutdanningen dreier seg om problemstillinger knyttet til opplæringsdelen, som emneforvaltning i FS osv. Det er derfor viktig med en enhetlig forankring av det totale ansvaret for forskerutdanningen. Derfor anbefales driftsansvaret for forskerutdanningen også å legges til FA. En slik løsning forutsetter at FA tilføres tilstrekkelige ressurser for å kunne ta på seg ansvaret også for den juridiske forvaltningen (herunder forskriften), samt ansvaret for brukerstøtte i FS (emnekoding, utdanningsplan, sommerskolen, forskerskole-kurs, innpassing av emner) og gi veiledning på utforming av vitnemål og transferable skills, registreringsprosedyrer ved opptak, ansvar for DBH-rapportering og kreering.

Flertallet i arbeidsgruppen mener at det må være tydelig og synlig hvem som skal lede arbeidet med forskerutdanningen, og foreslår at det tilsettes en faglig leder med professorkompetanse på åremål for å synliggjøre den kvalitetsmessige satsningen på forskerutdanningen og tydeliggjøre hvor hovedansvaret for forskerutdanningen ligger. Det formelle fagpolitiske og strategiske ansvaret vil selvsagt fortsatt ligge hos rektoratet men med en faglig leder vil UiB ytterligere kunne synliggjøre hvor viktig forskerutdanningen er for organisasjonen.

Mindretallet i arbeidsgruppen mener den ordningen vi har i dag er tilstrekkelig og at ansvaret er tydelig nok hos prorektor og avdelingsdirektør ved FA. Arbeidsgruppen er likevel samstemmig i å anbefale at ansvaret for forskerutdanningen blir lagt til FA uavhengig av om det blir tilsatt en slik faglig leder.

Det å plassere hovedansvaret i FA vil gjøre oppfølgingsarbeidet mindre sårbart enn det er pr i dag hvor ansvaret i stor grad hviler på enkeltpersoner ved ulike avdelinger. En slik organisering vil sikre at fakultetene og fagmiljøene får en solid enhet med institusjonell kompetanse og kunnskap som de kan henvende seg til med alle spørsmål som angår forskerutdanningen.

Det meste av den administrative oppfølgingen av ph.d.-kandidatene vil likevel fortsatt foregå på fakultet- og instituttnivå. Arbeidsoppgavene bør fortsatt i hovedsak utføres her, men det er viktig at FA tydeliggjøres som den sentrale enheten som gir rammene for forskerutdanningen og koordinerer arbeidsoppgavene i henhold til et felles krav til kvalitet og strategiske forskningsmål.

Fakultetene og fagmiljøene må ha frihet til å operere innen de rammene som finnes for at ikke initiativ og innovasjon kveles. Med forskerutdanningen forankret på Forskningsadministrativ avdeling vil fakultetene og fagmiljøene få dekket sine daglige behov for sentraladministrative driftstjenester og UiB-ledelsen vil få den støtte de trenger for den overordnede strategiske utviklingen av forskerutdanningen, samt oppgaver knyttet til analyse og kartlegging.

Arbeidsgruppen anbefaler å samle hovedansvaret for forskerutdanningen på Forskningsadministrativ avdeling. Tilstrekkelige ressurser må allokeres til FA for å kunne ivareta et helhetlig ansvar for forskerutdanningen

5.3. Sentraladministrative tjenester under forskerutdanningsløpet

5.3.1. Helhetlig kvalitetssikring

Det er en ambisjon for UiB at kvalitet skal prege alle sider ved forskerutdanningen. Med ansvaret forankret i Forskningsadministrativ avdeling vil det være lettere å sørge for at alle kandidatene får en like god oppfølging i alle faser av forskerutdanningsløpet. Dette vil skape et rammeverk som sikrer kvalitet i de aktivitetene som foregår lokalt, selv om disse aktivitetene fortsatt kan og bør tilpasses det enkelte fagmiljø.

De følgende punktene omtaler de delene av løpet der arbeidsgruppen mener behovet for god oppfølging og koordinering er størst, og synliggjør hvordan disse kan løses under en ny struktur.

Det finnes pr. i dag ikke noe samlet oversikt over kvalitetssikringen for forskerutdanningen, slik man har for studiefeltet. FA må ha som en hovedoppgave å utvikle og implementere et godt kvalitetssikringssystem som ivaretar oppfølgingen av kandidatene. For å kunne oppnå dette er det også behov for inngående kunnskap om og kvalitetssikring av alle de ulike typene avtaler som finnes innen forskerutdanningen, eksempelvis bilaterale avtaler, fellesgrader, cotutelle-avtaler og H2020 (eksempelvis Marie Skłodowska-Curie-ordningen). Det samme gjelder avtaler med eksterne aktører, som næringslivet og offentlig sektor. Det må sørges for at det er kompetanse til å forhandle frem avtaler, drifte konsortier og samkjøre denne type samarbeidsavtaler med allerede eksisterende praksiser ved UiB.

Forvaltning av forskriften er etter arbeidsgruppens vurdering en viktig kvalitetssikringsfunksjon. FA vil ha en viktig rolle for å avklare juridiske problemstillinger knyttet til eventuelle utfyllende bestemmelser. Det er et sentraladministrativt ansvar å legge til rette for at arbeidet med utfyllende retningslinjer blir drøftet sentralt og behandlet slik at de oppfyller de nasjonale kravene til korrekte forskrifter.

Arbeidsgruppen er i mandatet bedt om å beskrive hvordan de sentraladministrative tjenestene kan bidra til at forskerutdanningen kan gjennomføres på normert tid. Det er få kandidater som skrives ut av ph.d.-programmet, gjennomstrømningstiden går ned og det er flere disputaser (Handlingsplan for

forskerutdanning). Gjennomstrømningstiden er pr i dag 3,6 år når gyldige permisjoner er trukket fra. Dette kan vanskelig reduseres ytterligere uten mer systematiske tiltak. Arbeidsgruppen mener at tett og god oppfølging fra fagmiljø og administrasjon av den enkelte kandidat og et godt kvalitetssikret forskerutdanningsløp vil sikre en sunn gjennomstrømningstid for kandidatene også i fremtiden.

Arbeidsgruppen anbefaler:

- **UiB må videreutvikle kvalitetssikringssystemet for forskerutdanningen**
- **Det er et sentraladministrativt ansvar å legge til rette for at fakultetene kan utvikle gode, kvalitetssikrede utfyllende retningslinjer**

5.3.2. Opptak, ansettelse og mottak

Det er nedfelt i handlingsplanen at det er en målsetting at opptak og ansettelse skal foregå i én prosess for å spare kandidatene tid. Arbeidsgruppen anbefaler at dette tilstrebes ved alle fakultet, uavhengig av hvilken type ansettelse kandidatene har. Det er en forutsetning at finansiering er avklart ved opptak, og det er viktig med en større institusjonell forståelse av ulike typer finansiering av forskerutdanningsløpet. Ulike typer stipender, for eksempel knyttet til Horizon 2020, høgskoler, kvoter, helseforetak og andre eksternt finansierte prosjekter (som nærings-ph.d. og offentlig ph.d.), krever ulik form for oppfølging.

Korrekt utforming og vedlikehold av maler bør være en sentral oppgave, men selve mottaket bør fortsatt foregå lokalt slik det gjøres i dag. Ved opptak anbefaler arbeidsgruppen at det overordnede ansvaret for utvikling og vedlikehold av ulike skjema, eksempelvis avtalemal ligger på et sted.

Validering av vitnemål og vurdering av utdanning ved opptak er et felt som i dag oppleves som problematisk fordi fakultetene ikke alltid har kompetanse til dette. Dette har bl.a. resultert i at medisinsk-odontologisk fakultet ber NOKUT om å validere alle utenlandske vitnemål. I tillegg er det utfordrende å vurdere andre lands utdanningsvarighet og kvalitet i forhold til opptakskrav, både karaktermessig og faglig. OU-gruppe 9 ser på problemstillinger rundt validering, vi vil derfor ikke utdype denne problemstillingen videre her.

Det er avgjørende at kandidatene beholder nærheten til fagmiljøet, samtidig som det sikres at alle får en grunnleggende god oppfølging. En felles «mottakspakke» kan med fordel innarbeides i den allerede eksisterende Ph.d.-håndboken. Det anbefales at kandidaten får en oppstartsamtale med arbeidsgiver (intern eller ekstern), veileder, forskerutdanningskoordinator, instituttstyrer eller en annen faglig representant. Kandidaten bør få tilbud om et innføringskurs som omhandler it-system, HMS, instituttens organisering og gjennomgang av ph.d.-håndboken. I tillegg må kandidatens plikter, rettigheter og forventninger til veilederne belyses, så vel som veilederens forventninger til kandidaten. Et slikt møte bør avholdes innen de første to ukene etter ansettelse.

Arbeidsgruppen anbefaler:

- **Opptak og ansettelser må ses under ett og det vil være et sentraladministrativt ansvar å utvikle rutiner for hvordan dette skal gjennomføres**
- **Ansvar for vedlikehold av skjema og avtaler må forankres på ett sted**
- **Ph.d.-håndboken må videreutvikles til å omfatte en felles «mottakspakke»**

5.3.3. Midtveisevaluering

Som nevnt oppfattes midtveisevalueringen stort sett positivt i organisasjonen. Midtveisevalueringen er et viktig tiltak for å sikre at kandidatene gjennomfører på normert tid. Den har ulik organisering lokalt og det er et fagpolitisk spørsmål hvordan evalueringen skal gjennomføres. Arbeidsgruppen mener det ikke er grunnlag for å innføre overordnede retningslinjer for innretningen på midtveiseevalueringene så lenge den oppleves å fungere tilfredsstillende. Det er likevel viktig at «best practice» blir formidlet ut i organisasjonen slik at de effektive og gode tiltakene kan deles.

Det er et felles anliggende hvordan oppfølgingen av kandidater som ikke har tilfredsstillende progresjon bør foregå. Det bør være en sentral oppgave å ha oversikt over hvordan det blir gjort på det enkelte fakultet og gi råd til fakultetene i utformingen av midtveisevalueringen, men den endelige utformingen bør være opp til fakultetene.

Arbeidsgruppen anbefaler at det utarbeides retningslinjer/veiledning for oppfølging dersom midtveisevalueringen viser at kandidatens progresjon ikke er tilfredsstillende

5.3.4. Fremdriftsrapportering

Fremdriftsrapporteringen er et verktøy for oppfølging av kandidater som ifølge fakultetene fungerer godt. Det er likevel noen utfordringer som kan by på problemer. Fremdriftsrapporteringen skjer 1. november hvert år og det er viktig at fakultetene får tilgang til rapportene så fort som mulig for å kunne komme raskt i gang med oppfølgingen av den enkelte kandidat og veileder. I dag er ordningen sårbar fordi den hviler på en enkeltperson på IT-avdelingen.

Survey Exact er det elektroniske systemet som brukes til fremdriftsrapportering i dag. UiB har brukt Survey Exact som verktøy for framdriftsrapporten i 5 år, noe som gir muligheter for å gjennomføre makroanalyser. Felles studentsystem (FS) har vært fremmet som et mer egnet system med muligheter for framdriftsrapportering. Andre institusjoner bruker FS og det vil gjøre det mulig å videreutvikle analysene sammen med de andre institusjonene uten at det forringer de mulighetene man har for å gjøre analyser gjennom Survey Exact.

Arbeidsgruppen anbefaler at det utredes nærmere om et annet system er mer egnet til å gjennomføre framdriftsrapporten

5.3.5. Opplæringsdelen

Opplæringsdelen innen forskerutdanningen er i utgangspunktet et faglig anliggende som avtales mellom kandidaten og dennes veiledere. I lys av kvalitetssikringsbehovet identifisert tidligere mener arbeidsgruppen at det må være en overordnet sentral oppgave å sørge for at opplæringsdelen oppfyller målet om kvalitet i forskerutdanningen slik det er omtalt i handlingsplanen. Et viktig punkt er hvor mye som legges i den obligatoriske opplæringsdelen sammenlignet med den valgfrie delen på de enkelte fakultet.

Det må finnes institusjonell kunnskap om fakultetenes krav til og oppbygging av opplæringsdelen, samt om relevante kurs, emner og seminarer. Rammer for kandidatens utdanningsplan (både kollektiv og individuell) er det også viktig å ha institusjonell kunnskap om. Arbeidsgruppen mener at

FA vil kunne ivareta denne funksjonen og fungere som en rådgiver overfor fagmiljøene i spørsmål om opplæringsdelen.

5.3.6. Slutføring, vitnemål og diploma supplement

Arbeidsgruppen anbefaler at ansvaret for kreering av doktorgradskandidater skal ligge til FA . Dette vil redusere behovet for koordinering samtidig som man øker FAs spisskompetanse på forskerutdanning. Dersom FA i tillegg har ansvaret for FS-registrering og forvaltning av regelverket, vil det føre til en ytterligere kvalitetssikring av vitnemålet UiB utsteder. Dagens vitnemål og diploma supplement må gjennomgås med tanke på innhold og utforming og følge de samme retningslinjene og kvalitetskriteriene som gjelder andre vitnemål som utstedes ved UiB.

Retningslinjer for hvordan underkjenninger skal håndteres og følges opp bør utvikles på FA, men oppfølgingen av den enkelte kandidaten må foregå lokalt på fakultet og institutt. Underkjenning må kartlegges og analyseres av FA. Ved tvungen avslutning blir saksbehandlingen i dag gjort av kollegiesekretariatet men bør plasseres på FA. Det er viktig med en kompetanse på denne typen saker, slik at fagmiljøene får god støtte i de få tilfellene der dette skjer.

Prosedyrer for vitnemålsutskrivning og diploma supplement bør gjennomgås og en felles utforming av disse må implementeres ved UiB ettersom vi har en felles grad

Underkjenninger må kartlegges og analyseres på FA og det bør utvikles felles retningslinjer for håndtering

5.4. Overgripende oppgaver

5.4.1. Internasjonalisering

Internasjonalisering er en overordnet målsetting for UiB og ifølge handlingsplanen skal internasjonaliseringsarbeidet være en integrert del i alt arbeid med forskerutdanningen. Det er et mål for UiB at ph.d.-kandidatene skal ha et lengre forskningsopphold i utlandet og det er foreløpig ikke mange nok kandidater som gjør det (UiB: Rapport 2013, planer 2014). For at internasjonaliseringsarbeidet skal profesjonaliseres ytterligere trenger UiB en tydeligere støttefunksjon rundt dette arbeidet. FA vil i samråd med fakultetene kunne sørge for bedre informasjon til kandidatene om samarbeidsmuligheter og finansieringsstøtte, samt tilrettelegge for gode nettverk. Den internasjonaliseringen som foregår bør synliggjøres bedre og i samarbeid med ledelsen og fakultetene bør det avklares hva som skal være de overordnede målene med internasjonalisering av forskerutdanningen og hvordan disse skal nås.

Det er utviklet en portal for synliggjøring av utveksling på lavere grad. Det bør vurderes om denne også kan tas i bruk på ph.d-nivå. Dette vil synliggjøre kandidatenes erfaringer til støtte for de som planlegger å reise ut.

Arbeidsgruppen anbefaler å ta i bruk en portal for bedre synliggjøring av den internasjonaliseringen som foregår

5.4.2. Profilering

Det fremgår av handlingsplanen for forskerutdanningen at god profilering av forskerutdanningen er en forutsetning for å motivere dyktige studenter for å ta en doktorgrad. Dette har også fremkommet i de andre rapportene i OU-prosjektet, blant annet foreslår OU gruppe 4 (rekruttering) at sosiale medier skal brukes i rekruttering av doktorgradsstipendiater. Det er viktig at informasjon om regelverk, om forskerutdanningen som sådan, om kurs og seminarer og om internasjonale samarbeidspartnere og muligheter for forskningsopphold er oppdatert, synlig og korrekt. Slik nettsidene er forvaltet nå, blir ansvaret for å rydde nettsider og oppdatere informasjon spredt på tre nivåer, institutt, fakultet og forskjellige sentraladministrative avdelinger. Mye av informasjonsproduksjonen må fortsatt foregå i fagmiljøene, men arbeidsgruppen foreslår at det utvikles et «informasjonsårshjul», slik at alle avdelinger kan få støtte i informasjonsarbeidet ut mot kandidatene. Dette kan dreie seg om viktige søknadsfrister, informasjon om kurs, registreringsfrister osv. Det er viktig at slike sider finnes både på norsk og engelsk siden vi i dag rekrutterer ph.d-kandidater fra hele verden.

Videre blir arbeidet med profilering og forvaltning av UiB som merkevare viktig fremover. Dette omtales også av OU10 som utreder profilering. OU10 fremhever viktigheten av å profilere den faglige kompetansen ph.d.-studentene besitter, spesielt overfor næringsliv, politikere og andre beslutningstakere og i rekrutteringen av nye talenter. Det er av særlig betydning tatt i betraktning at de aller fleste kandidatene skal ha sin karriere utenfor academia. Vi slutter oss til OU10 sin vurdering om at det bør være tettere dialog mellom enhetene for å styrke dette profileringsarbeidet.

Det bør opprettes et «informasjonsårshjul» innen forskerutdanningen til støtte for koordinatorene og kandidater

5.4.3. Veiledning og veilederopplæring.

Veileder er en nøkkelperson i forskerutdanningen og har hovedansvaret for kandidatens faglige oppfølging. I følge en NIFU-rapport (Thune et.al, 2012) er tilgang på veiledningsressurser et kritisk problem i doktorgradsutdanningen i Norge. Dette er også et av de områdene hvor NOKUT mener UiB har størst utfordringer.

Ansvar for veilederopplæringen er i mange tilfeller uklart. Veilederopplæring dreier seg om personaloppfølging så vel som forskerutdanning. Arbeidsgruppen mener det må være en sentral oppgave å ha oversikt over de tiltak og ordninger som finnes, samt å sørge for at informasjon om gode tiltak når fagmiljøene. I tillegg bør det være en sentral oppgave å avdekke de behov for veilederopplæring som finnes i organisasjonen og iverksette gode fellestiltak. FA gjennomfører i disse dager en kartlegging av behov for veilederopplæring ved UiB, og arbeidsgruppen ser med interesse på resultatene og tiltakene som eventuelt kommer ut av denne kartleggingen.

5.4.4. Policy og strategiutvikling

Et av hovedmålene for forskerutdanningen er å ha og fremme forskerutdanning av høy kvalitet med tett kobling til forskningen i grunnmiljøene (handlingsplan for forskerutdanningen). For å nå dette hovedmålet skal det prioriteres å styrke kvaliteten i forskerutdanningen i tråd med internasjonale standarder for doktorgradsprogrammer. En viktig oppgave i denne sammenheng er å sørge for UiBs deltakelse på den internasjonale arena, at UiB monitorerer internasjonal utvikling og trender og sørge for at dette gjenspeiles i organisasjonen.

Arbeidsgruppen mener at forskerutdanningen organisert under FA vil være godt rustet til å utføre ulike typer analyse og kartleggingsoppgaver som må til for å kunne bistå ledelsen i policy og strategitviking slik at UiB kan være helt i fronten når det gjelder å tilrettelegge for en fremtidsrettet forskerutdanning. Med et forankret ansvar, økt kompetanse og bakgrunnsdata vil FA bli enda bedre i stand til å gi råd til ledelsen i viktige strategiske satsinger.

5.4.5. Karriere og transferable skills

Ved innføringen av Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket ble det bestemt at kompetanse også innen doktorgradsutdanningen skulle beskrives i form av kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Det er derfor viktig at institusjonene synliggjør hva slags kompetanse eller «transferable skills» kandidatene tilegner seg under doktorgradsutdanningen. Prosjektledelse, evnen til å analysere komplekse problemstillinger og til å arbeide i team er eksempler på slike ferdigheter som universitetene bør bygge opp og synliggjøre. Også Thune (2012) fremhever «generic skills» som prosjektledelse, lederskap og kommunikasjonsevner som det er viktig å utvikle. Like viktig er det å profilere overfor potensielle arbeidsgivere at kandidatene våre innehar disse egenskapene, som nevnt under punktet om nettsider. Arbeidsgruppen mener en enhet med et overordnet ansvar i større grad vil kunne drive en målrettet profilering av den kompetansen våre kandidater innehar. Dette bør gjøres i samarbeid med KA, der KA sin kommunikasjonsfaglige kompetanse forenes med den nye seksjonens spisskompetanse på forskerutdanningsfeltet.

6. Konklusjoner og hovedanbefalinger

For at UiB skal tilby forskerutdanning av høy kvalitet med administrative tjenester som tilrettelegger for en god oppfølging av kandidatene gjennom hele forskerutdanningsløpet, anbefaler arbeidsgruppen følgende tiltak:

- Hovedansvaret for forskerutdanningen må samles på Forskningsadministrativ avdeling. Tilstrekkelige ressurser må allokeres til FA for å kunne ivareta et helhetlig ansvar for forskerutdanningen.
- UiB må videreutvikle kvalitetssikringssystemet for forskerutdanningen.
- Det er et sentraladministrativt ansvar å legge til rette for at fakultetene kan utvikle gode, kvalitetssikrede utfyllende retningslinjer.
- Opptak og ansettelse må ses under ett og det vil være et sentraladministrativt ansvar å utvikle rutiner for hvordan dette skal gjennomføres.
- Ansvar for vedlikehold av skjema og avtaler må forankres på ett sted.
- Ph.d.-håndboken må videreutvikles til å omfatte en felles «mottakspakke».
- Det må utarbeides retningslinjer/veiledning for oppfølging dersom midtveisevalueringen viser at kandidatens progresjon ikke er tilfredsstillende.
- Det må utredes nærmere om et annet system er mer egnet til å gjennomføre framdriftsrapporten.
- Prosedyrer for vitnemålsutskrivning og diploma supplement bør gjennomgås og en felles utforming av disse må implementeres ved UiB ettersom vi har en felles grad.
- Underkjenninger må kartlegges og analyseres på FA og det bør utvikles felles retningslinjer for håndtering.
- Det bør opprettes et «informasjonsårshjul» innen forskerutdanningen til støtte for koordinatorene og kandidater.

Referanser

European University Association. "Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles." Brussels 5 (2010).

«Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen» NOKUT-rapport, januar 2014:

<http://www.nokut.no/no/Fakta/NOKUTs-publikasjoner/Tilsynsrapporter/System-for-kvalitetssikring--evaluering/Universitetet-i-Bergen/>

Forskningsutvalgets behandling av NOKUT-rapporten 8/14:

http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/5000_fu-sak_om_nokut-oppfolging.pdf

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Bergen:

<https://regler.app.uib.no/regler/Del-2-Forskning-utdanning-og-formidling/2.1-Forskning/2.1.1-Administrasjon-av-forskerutdanning/Forskrift-for-graden-philosophiae-doctor-PhD-ved-Universitetet-i-Bergen>

Handlingsplan for forskerutdanningen 2008-2015 Universitetet i Bergen:

<http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/w2/re/revidertplan-for-forskerutdanning2008-2015.pdf>

Kriterier for opprettelse av forskerskoler, Universitetet i Bergen, FU-sak 9/12:

http://www.uib.no/filearchive/5000-kriterier-for-forskerskoler_1.pdf

Oppsummering av kartlegging blant fakulteter, museet og sentraladministrative avdelinger sak 14/757:

http://ekstern.filer.uib.no/formidling/OU%20prosjektet/OU_prosjekt_arbeidsgruppens%20rapport.pdf

Thune, Taran, et al. "PhD education in a knowledge society. An evaluation of PhD education in Norway." Oslo: NIFU (2012).

UiB: Rapport 2013, planer 2014: http://www.uib.no/filearchive/rapport2013-planer2014_uib.pdf

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning

(<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-02-28-237?q=studietilsynsforskriften>)

LOV-2005-04-01-15 (https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15/KAPITTEL_1-3#§3-2)

Appendix:

Sammenfatning av fakultetenes kartlegging

Det psykologiske fakultet	<ul style="list-style-type: none">• Økende behov for kompetansen til SA.• Bedre samordning mellom SA og FA, samt en kompetanseoverføring fra SA til de som jobber med forskerutdanningen.• Fremdriftsrapporteringen er lite effektiv og genererer dobbeltarbeid.
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	<ul style="list-style-type: none">• Ph.d-administrasjon er sårbar og bør flyttes til et «ph.d-kontor» underlagt SA.• NOKUT-evalueringen bør brukes som redskap i et utviklingsarbeid.• Stipendiater er både ansatte og studenter, og det går ofte to parallelle løp i forhold til dokumentasjon (ansatt- og studentstatus) og mellom ulike nivåer.• Registrering av f.eks. tidskonto, studentrettigheter, dokumentasjonsansvar og lagring av data i FS må samordnes.
Det juridiske fakultet	<ul style="list-style-type: none">• Både FA og SA har egne internasjonale seksjoner som bør vurderes å slås sammen.• Det bør gis et mer oversiktlig bilde over hvilken type støtte man kan få.• Det bør være en effektiv førstelinje som i mindre grad er avhengig av enkeltpersoner.
Det humanistiske fakultet	<ul style="list-style-type: none">• HF bruker ikke FA som kompetanse på forskerutdanning.• Kompetansen på kvalifikasjonsrammeverket, kvalitetssikringssystemet, FS-kompetansen og DBH-rapporteringen ligger på studieseksjonene ved fakultetene og på SA. Det må avklares hvor ansvaret bør ligge.
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	<ul style="list-style-type: none">• Koordinering mellom fakultetene og sentraladministrasjonen må utbedres for å ivareta den strategiske utviklingen innen forskerutdanningen.• Behov for felles retningslinjer innen opptak, oppretting og innpassing av emner, opplæring innen transferable skills, FS-registrering, veiledning, arbeidsplikt og bedømming/ disputas for å sikre en mer likeverdig behandling på tvers av fakultetene.
Det medisinsk-odontologiske fakultet	<ul style="list-style-type: none">• Behov for bedre koordinering mellom UiB sentralt og fakultetene.• Må bli lik praksis ved fakultetene ved utvikling av Diploma supplement.• Bedre kompetanse for vurdering av utenlandsk utdanning på ph.d.-nivå• Behov for juridisk rådgivning innen forskning og forskerutdanning.